

Univerzita Pardubice  
Fakulta zdravotnických studií

## POSUDEK VEDOUcíHO DISERTAČNÍ PRÁCE

Název práce: *CHRONICKÁ GASTROINTESTINÁLNÍ A GENITOURINÁRNÍ TOXICITA U PACIENTŮ 70 OZÁŘENÍ PRO KARCINOM PROSTATY*  
Autor/ka: *Mgr. Eva Koblížková*  
Doktorský studijní program: *ŠETŘOVATELSTVÍ*  
Oponent: *doc. MUDr. Jaroslav Vanásek, CSc.*

Aktuálnost tématu: *1*

Zvolené metody: *1*

Výsledky a nové poznatky: *2*

Splnění stanoveného cíle práce: *2*

Přínos pro praxi, případně další rozvoj oboru: *1*

Plnění studijních povinností a publikační aktivita studenta: *1*

Komunikace mezi studentem školitelem: *1*

Praci doporučuji/nedoporučuji k obhajobě: *ano*

V *Pardubicích* ..... dne *10.11.2014*

Podpis: *[Signature]* .....

## Oponentský posudek disertační práce

Autor : Mgr. Eva Koblížková  
Univerzita Pardubice, Fakulta zdravotnických studií  
doktorský studijní program Ošetrovatelství

Název : Chronická gastrointestinální a genitourinární toxicita u pacientů po ozáření pro karcinom prostaty

Práce Mgr. Evy Koblížkové je zaměřena na hodnocení nežádoucích účinků radioterapie karcinomu prostaty. Tato metoda léčby je v praxi široce využívána, karcinom prostaty přitom představuje nejčastější malignitu u mužů. Z hlediska efektivity terapie je léčba zářením ekvivalentní léčbě chirurgické. Při volbě léčebného postupu proto hraje zásadní roli riziko vzniku nežádoucích účinků terapie. Obě léčebné modalit se liší charakterem a četností komplikací léčby, adekvátní srovnání těchto terapeutických modalit je však obtížné. V písemnictví se setkáváme s retrospektivními analýzami sice rozsáhlých, avšak ne zcela srovnatelných souborů. Tato situace je dále komplikována faktem, že rychlý vývoj metod radiační i chirurgické terapie mění nejen léčebné výsledky, ale i zásadně ovlivňuje incidenci a prevalenci toxických projevů léčby.

V práci je popsáno hodnocení toxicity nemocných léčených radioterapií technikou radioterapie s modulovanou intenzitou svazku (IMRT) v Onkologickém centru Multiscan Pardubice. Tato technika podstatným způsobem snižuje zatížení zdravých tkání a orgánů v oblasti pánve ve srovnání s konvenčními metodami radioterapie. To má za následek snížení incidence a následně i prevalence vedlejších efektů léčby. Ty jsou hodnoceny škálami, které vyjadřují závažnost obtíží z hlediska nemocného. V literatuře však chybí hodnocení potřeby ošetrovatelské péče u těchto pacientů.

Zkušenosti klinické praxe naznačují, že nemocní s karcinomem prostaty vyžadují velký objem této péče i přes nízký výskyt závažných toxických efektů léčby a představují značnou zátěž na poskytování zdravotnických služeb. Zjištění potřeb nemocných z hlediska četnosti ošetrovatelských problémů a stanovení map péče této činnosti bylo jedním z cílů předložené práce.

Studie byla provedena u skupiny nemocných ozářených technikou IMRT na Onkologickém centru Multiscan Pardubice. Jednalo se o pacienty přicházející k léčbě poprvé s lokalizovaným karcinomem prostaty ve stádiích T1-3N0M0.

Autorka zachovává obvyklé členění práce. V kapitole Úvod je probrána obecná problematika karcinomu prostaty, následuje Cíl práce a dále pak Teoretická část, která v rozsahu 23 stran rozebírá problematiku biologického chování, diagnostiky, léčby karcinomu prostaty. Pozornost je věnována i nežádoucím efektům terapie a související ošetrovatelské problematice.

Následující je výzkumná část práce v rozsahu 42 stran, na jejímž počátku jsou uvedeny hypotézy studie. Následuje metodika výzkumu s popisem souboru nemocných, metodika léčby, sběru dat a tvorby map péče.

Ve výsledcích autorka uvádí incidenci a prevalenci toxických projevů léčby, hledá parametry ovlivňující jejich vznik a průběh, identifikuje ošetrovatelské problémy a vytváří mapy péče.

Výsledky práce ukazují, že ve sledovaném souboru byl jen malý výskyt akutní a chronické toxicity v oblasti gastrointestinální a genitourinální vyšších stupňů (stupeň 2 a vyšší), v klinické praxi však všechny stupně toxicity, včetně stupně 1, vytvořily velký počet ošetrovatelských problémů, vyžadujících velký rozsah potřebné péče.

V diskusi pak autorka probírá stanovené hypotézy a hodnotí výsledky práce v kontextu publikovaných prací ve světovém písemnictví.

Metodika práce byla adekvátní stanoveným cílům, přínosné je použití hodnocení potřeb ošetrovatelské péče u daného onemocnění souvisejících s provedenou terapií. Významné je zjištění, že většina nemocných se nesetkala se vznikem nežádoucích účinků léčby, že řadu ze vzniklých toxických projevů je možné odstranit nebo zmírnit a dále to, že nemocní s přítomnými nežádoucími účinky mají často současný výskyt různých toxických projevů.

Práce je na dobré stylistické úrovni. Většina citovaných publikací je recentních.

Z hlediska formální úpravy lze práci vytknout některé nedostatky. Chybí český název práce, počet literárních odkazů je relativně malý.

Význam práce spočívá v tom, že Mgr. Koblížková přispěla ke snaze o identifikaci nežádoucích účinků léčby a poskytování optimální ošetrovatelské péče u nemocných léčených radioterapií pro karcinom prostaty. U pacientů s touto diagnózou s perspektivou dlouhodobého přežití je otázka správné volby

terapeutického postupu zásadní k dosažení co nejmenšího poškození pacienta, respektive co nejlepšího výsledku léčby z hlediska počtu komplikací.

Závěrem lze říci, že předložená práce splňuje požadavky na doktorandskou disertační práci. Proto ji doporučuji k obhajobě a na základě úspěšné obhajoby k udělení akademického titulu doktor ve zkratce Ph.D. dle § 47 Zákona o vysokých školách č. 111/98 Sb.

v Hradci Králové dne 10.11.2014

doc. MUDr. Jaroslav Vaňásek CSc.

